

CASP2021

Koordinuotos gaminių
saugos veiklos

Atlošiamieji lopšiai
ir kūdikių sūpuoklės

Galutinė
ataskaita

Turinys

Turinys	2
Santrumpų sąrašas	2
Santrauka	3
1 dalis	
1. Veiklos apžvalga	4
1.1 Dalyvaujančios RPI	4
1.2 Gaminių sritis ir bandymo kriterijai	5
1.2.1 Gaminių sritis	5
1.2.2 Bandymo kriterijai	5
2. Gaminių atranka ir bandymas	6
2.1 Gaminių pavyzdžių pasiskirstymas	6
2.2 Bandymo procesas	7
3. Bandymų rezultatai	8
3.1 Bandymų rezultatų ir pagrindinių išvadų apžvalga	8
3.2 Rezultatai pagal gaminio rūšį	9
3.3 Rezultatai pagal mažmeninės prekybos kanalą	10
3.4 Bandymų rezultatų išvados	10
4. Rizikos vertinimas ir priemonės	11
4.1 Rizikos vertinimo rezultatai	11
4.2 Taisomosios priemonės, kurių imtasi patikrintų gaminių atžvilgiu	11
5. Išvados ir rekomendacijos	12
5.1 Išvados	12
5.2 Rekomendacijos suinteresuotosioms šalims	13
2 dalis	
1. Kas yra CASP?	14
Vaidmenys ir atsakomybė	14
2. Su konkrečiais gaminiiais susijusios veiklos darbo planas	15
3. Su konkrečiais gaminiiais susijusios veiklos priemonės ir procesai	16

Santrumpų sąrašas

SANTRUMPA	APRAŠAS
Safety Gate	Skubių pranešimų apie pavojingus ne maisto produktus sistema
CASP	Koordinuotos gaminių saugos veiklos (angl. Coordinated Activity on the Safety of Products)
DBGS	Direktyva dėl bendros gaminių saugos (Direktyva 2001/95/EB)
EEE	Europos ekonominė erdvė
EISMEA	Europos inovacijų tarybos ir MVĮ reikalų vykdomoji įstaiga
EN	Europos standartas
ES	Europos Sąjunga
EVV	Ekonominės veiklos vykdytojas
PSA	Su konkrečiais gaminiiais susijusi veikla
RAPEX gairės	Sprendimas (ES) 2019/417
RPI	Rinkos priežiūros institucija
RVG	Rizikos vertinimo gairės
Teisingumo ir vartotojų reikalų GD	Europos Komisijos teisingumo ir vartotojų reikalų generalinis direktoratas
VN	Valstybė (-ės) narė (-ės)

Santrauka

Veiklos tikslai

Koordinuotų gaminių saugos veiklų (angl. Coordinated Activities on the Safety of Products, toliau – CASP) projektai suteikia visoms Europos Sąjungos (toliau – ES) ir (arba) Europos ekonominės erdvės (toliau – EEE) šalių rinkos priežiūros institucijoms (toliau – RPI) galimybę bendradarbiauti didinant Europos bendrajai rinkai teikiamų gaminių saugą. Ši veikla buvo sutelkta į dvi vaikų priežiūros gaminių kategorijas, kurias RPI nurodė kaip prioritetines tikslinio saugos tyrimo metu. Gaminių pavyzdžiai buvo paimti ir patikrinti dalyvaujančių RPI atrinktoje Europos laboratorijoje pagal bendrai sutartus kriterijus.

Gaminių sritis

1. Atlošiamieji lopšiai
2. Kūdikių sūpuoklės

Pagrindiniai bandymo kriterijai

Į bandymų planus buvo įtraukti keli punktai iš dviejų Europos standartų (toliau – EN):

- EN 12790:2009 „Vaiko naudojami ir jo priežiūros gaminiai. Atlošiamieji lopšiai“;
- EN 16232:2013 + A1:2018 „Vaiko naudojami ir jo priežiūros gaminiai. Kūdikių sūpuoklės“.

Laboratorijoje buvo atlikti cheminiai tyrimai ir mechaniniai bandymai. RPI patikrino įspėjimus, ženklus ir instrukcijas savo nacionalinėmis kalbomis.

Rezultatai

- Patikrinti 105 gaminiai:
  - 68 atlošiamieji lopšiai;
  - 37 kūdikių sūpuoklės.
- 51 proc. pavyzdžių (54) atitiko bandymų plano reikalavimus.
- 49 proc. pavyzdžių (51) neatitiko bent vieno iš bandymų plano reikalavimų.
- Mechaniniai bandymai atskleidė gerokai daugiau neatitikčių (48 proc.) nei cheminiai tyrimai (2 proc.).
- Kūdikių sūpuoklių kategorijoje nustatyta daug daugiau neatitikčių (68 proc.) nei atlošiamųjų lopšių (38 proc.).
- 46 proc. pavyzdžių neatitiko įspėjimų, ženklinimo ir instrukcijų reikalavimų.

Pagrindinės rekomendacijos

Vartotojams

Ypatingą dėmesį atkreipti į įspėjimus ir ženklus bei atidžiai laikytis instrukcijų.

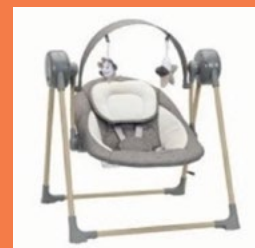
Pranešti apie visas saugos problemas, kylančias naudojant gaminį, ir sekti informaciją apie atšaukimo veiksmus.

Tinkamai pašalinti pakuotę ir laikyti ją vaikams nepasiekiamoje vietoje. Netinkamai pašalinus pakuotę, kyla pavojus uždusti.

Ekonominės veiklos vykdytojams (EVV)

Atkreipti dėmesį į savo įsipareigojimus pagal galiojančius teisės aktus.

Aišškiai informuoti vartotojus apie gaminių atšaukimą.

Išvados

Beveik pusė patikrintų pavyzdžių neatitiko atitinkamų reikalavimų.

Iš bandymų rezultatų matyti, kad cheminį pavojų kelia nedaug gaminių, tačiau mechaninių bandymų metu atskleista rizika yra gana rimta. Reikia dėti daugiau pastangų siekiant apsaugoti ES vartotojus ir sustabdyti pavojingų vaikų priežiūros gaminių atsiradimą bendrojoje rinkoje.

RPI atlikti rizikos vertinimai parodė, kad penki pavyzdžiai kelia rimtą pavojų, penki – didelį pavojų ir devyni – vidutinio dydžio pavojų.

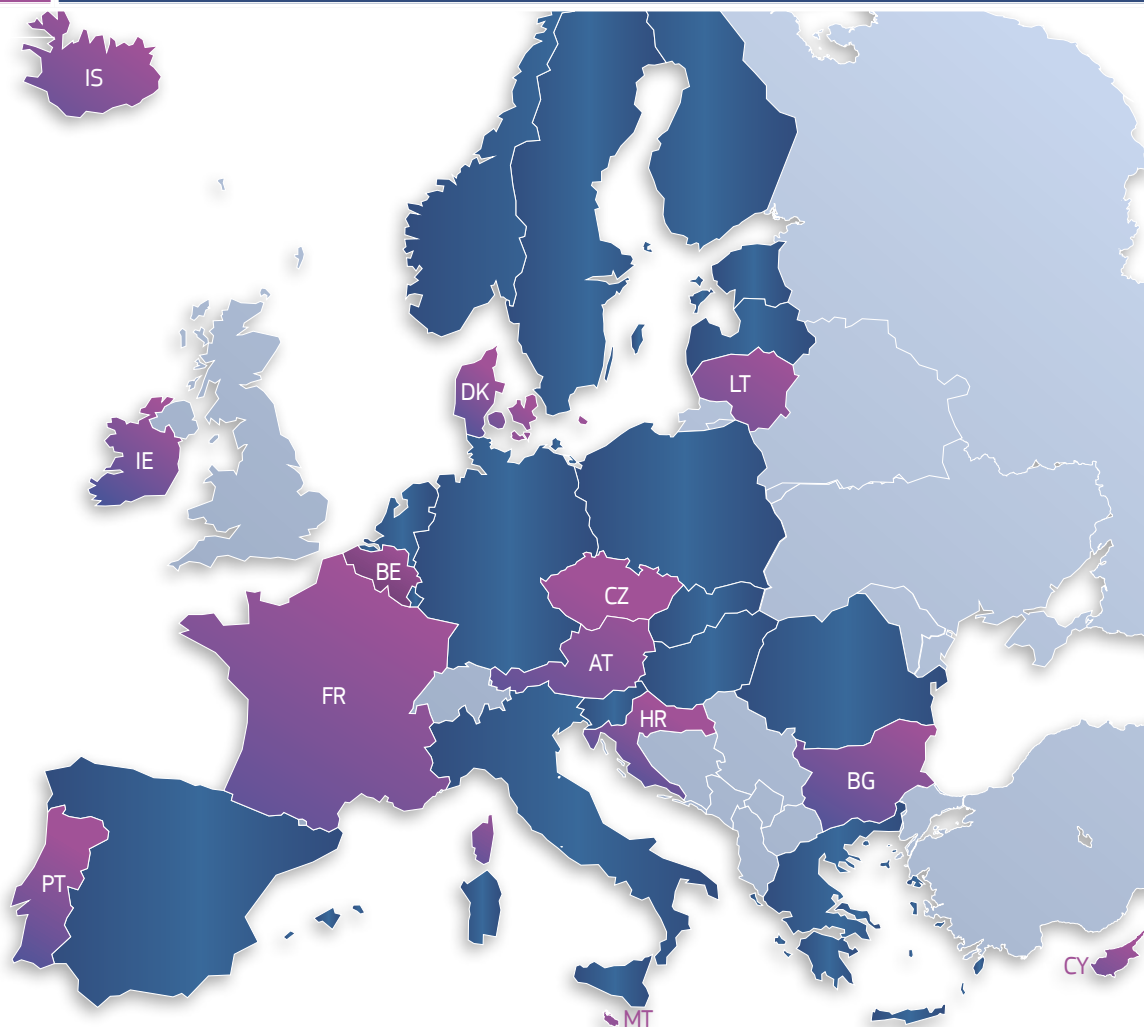
Vienas gaminytis buvo atšauktas iš rinkos, dar 12 – išimta.

1. Veiklos apžvalga

1.1 Dalyvaujančios RPI

Kaip parodyta toliau pateiktame paveiksle, su atlošiamųjų lopšių ir kūdikių sūpuoklių susijusioje veikloje dalyvavo 14 RPI iš 12 ES valstybių narių (toliau –VN) ir vienos EEE šalies.

ŠALIS	RPI
Airija	Konkurencijos ir vartotojų apsaugos komisija
Austrija	Federalinė socialinių reikalų, sveikatos, priežiūros ir vartotojų apsaugos ministerija, III/A/2 skyrius – gaminių sauga
Belgija	Federalinė viešoji tarnyba „Ekonomika“ – Kokybės ir saugos generalinis direktoratas
Bulgarija	Vartotojų apsaugos komisija
Čekija	Čekijos prekybos inspekcija
Danija	Danijos saugos technologijų tarnyba
Islandija	Būsto ir statybos tarnyba
Kipras	Vartotojų apsaugos tarnyba
Kroatija	Valstybinė inspekcija
Lietuva	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba
Malta	Maltos konkurencijos ir vartotojų reikalų tarnyba
Portugalija	Vartotojų generalinis direktoratas
Prancūzija	Konkurencijos, vartotojų reikalų ir sukčiavimo kontrolės generalinis direktoratas Muitinės ir akcizų generalinis direktoratas

1.2 Gaminių sritis ir bandymo kriterijai

1.2.1 Gaminių sritis

1 lentelė. Gaminių sritis

ATLOŠIAMIEJI LOPŠIAI	KŪDIKIŲ SŪPUOKLĖS
<p>Stacionarios arba sulankstomos kėdutės kūdikiams, skirtos vaikui gulėti pusiausėda. Skirta vaikams, sveriantiems iki 9 kg, kurie negali atsistoti be pagalbos.</p>	<p>Šie gaminiai yra panašūs į atlošiamuosius lopšius, tačiau jų kėdutė gali siūbuoti. Skirta vaikams, sveriantiems iki 9 kg, kurie negali atsistoti be pagalbos.</p>
	

1.2.2 Bandymo kriterijai

Į bandymų planus buvo įtraukti cheminiai tyrimai ir mechaniniai bandymai (remiantis EN 12790:2009 dėl atlošiamųjų lopšių ir EN 16232:2013 + A1:2018 dėl kūdikių sūpuoklių reikalavimais). Elektros sauga nebuvo įtraukta į veiklos sritį.

Be laboratorinių tyrimų, RPI taip pat savo kalbomis patikrino prie gaminių pridėtus įspėjimus, ženklus ir instrukcijas. Techninis ekspertas parengė kontrolinį sąrašą su pagrindiniais reikalavimais, kad RPI galėtų pateikti papildomų rekomendacijų.

2. Gaminių atranka ir bandymas

2.1 Gaminių pavyzdžių pasiskirstymas

Gaminių atranka buvo vykdoma remiantis kiekvienos RPI atlikta išsankstine atranka, atsižvelgiant į kiekvienos rinkos ypatumus.

Kiekviena RPI buvo pakviesta atrinkti dešimt gaminių, tačiau vėliau bendras pavyzdžių skaičius buvo pakoreguotas pagal kiekvienos RPI pajėgumus ir gaminių prieinamumą jų rinkoje. Tai reiškia, kad vienos RPI atrinko daugiau gaminių nei kitos. RPI pasirinko, kaip paskirstyti bendrą vertinamų pavyzdžių skaičių tarp dviejų gaminių kategorijų ir ar imti pavyzdžius iš abiejų gaminių kategorijų ar tik vienos.

Iš viso buvo paimti 104 pavyzdžiai. Suderinus su RPI, vienas gaminyje buvo išbandytas ir kaip atlošiamasis lopšys, ir kaip kūdikių sūpuoklės. Taigi iš viso laboratorijoje buvo patikrinti 105 pavyzdžiai (68 atlošiamieji lopšiai ir 37 kūdikių sūpuoklės). RPI paimtų pavyzdžių skaičius nurodytas toliau pateikiamoje lentelėje.

2 lentelė. Dalyvaujančių RPI paimtų pavyzdžių skaičius

Šalis	RPI	Paimta pavyzdžių	
		Atlošiamieji lopšiai	Kūdikių sūpuoklės
Airija	Konkurencijos ir vartotojų apsaugos komisija	3	/
Austrija	Federalinė socialinių reikalų, sveikatos, priežiūros ir vartotojų apsaugos ministerija, III/A/2 skyrius – gaminių sauga	6	1
Belgija	Federalinė viešoji tarnyba „Ekonomika“ – Kokybės ir saugos generalinis direktoratas	5	5
Bulgarija	Vartotojų apsaugos komisija	6 ¹	5
Čekija	Čekijos prekybos inspekcija	5	5
Danija	Danijos saugos technologijų tarnyba	15	/
Islandija	Būsto ir statybos tarnyba	6	2
Kipras	Vartotojų apsaugos tarnyba	6	2
Kroatija	Valstybinė inspekcija	3	3
Lietuva	Valstybinė vartotojų teisių apsaugos tarnyba	2	3
Malta	Maltos konkurencijos ir vartotojų reikalų tarnyba	3	3
Portugalija	Vartotojų generalinis direktoratas	8	/
Prancūzija	Konkurencijos, vartotojų reikalų ir sukčiavimo kontrolės generalinis direktoratas	/	6
	Muitinės ir akcizų generalinis direktoratas	/	2
Iš viso		68	37

RPI galėjo pasirinkti pageidaujamus atrankos kanalus ir paimti gaminius ir iš internetinių, ir iš fizinių parduotuvių. Didžioji dalis pavyzdžių (64 proc.) buvo paimta iš fizinių parduotuvių.

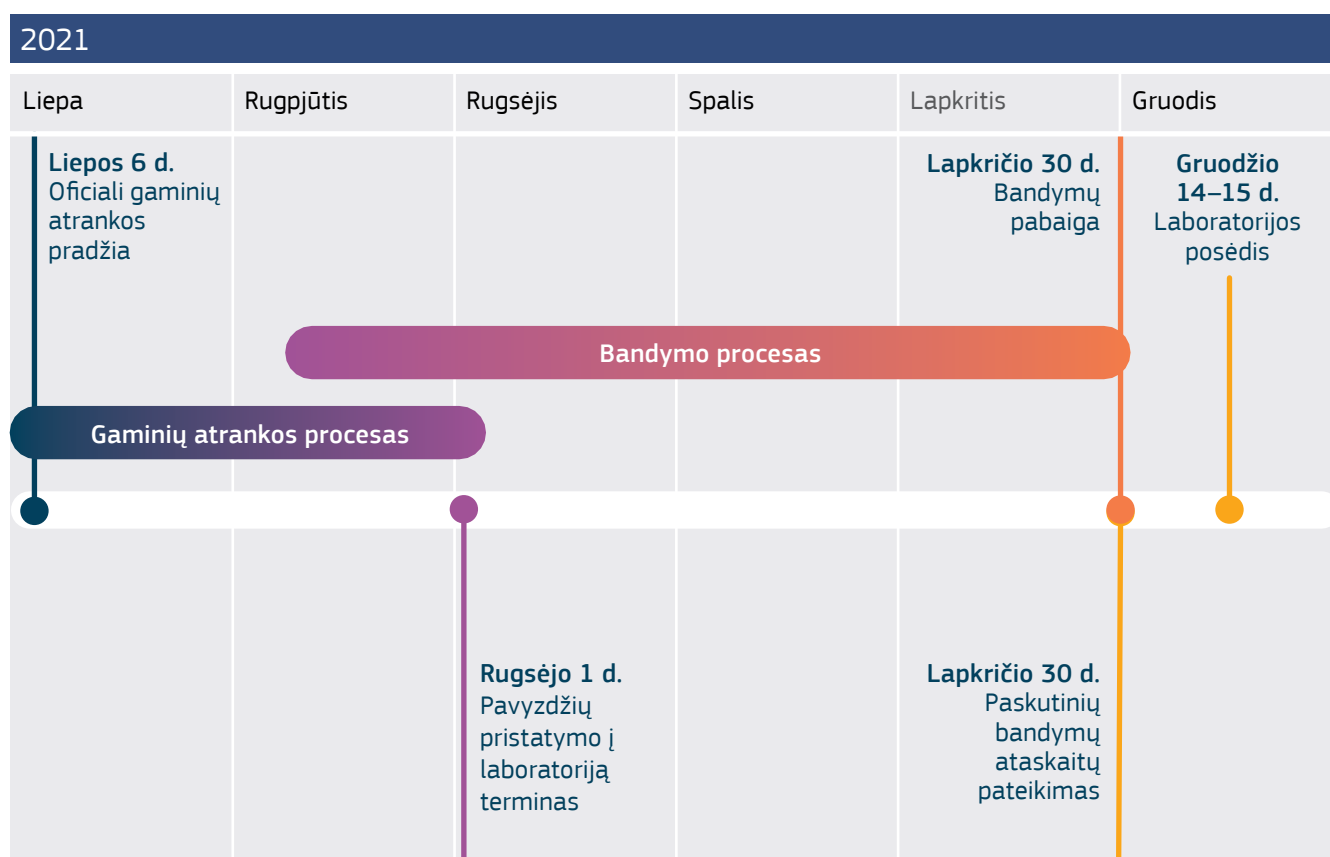
¹ Vienas pavyzdys iš Bulgarijos kodifikavimo byloje buvo užregistruotas kaip kūdikių sūpuoklės, tačiau buvo išbandytas ir kaip atlošiamasis lopšys. Todėl jis buvo skaičiuojamas abiejuose stulpeliuose.

2.2 Bandymo procesas

Remiantis išsamiais dokumentų tyrimais, buvo nustatytos 22 akredituotos laboratorijos, esančios ES ir (arba) EEE. Projekto komanda parengė konkurso sąlygas ir pakvietė nustatytas laboratorijas teikti savo pasiūlymus. RPI buvo pateikta trijų laboratorijų, atsakiusių į projekto komandos kvietimą, techninio tinkamumo ir finansinių pasiūlymų lyginamoji analizė. RPI pasirinko laboratoriją, kuri gavo daugiausia balų už techninę kokybę, turi akreditaciją ir pajėgumų atlikti visus prašomus tyrimus bei pasiūlė konkurencingas kainas.

RPI turėjo du mėnesius pavyzdžiams paimti ir pristatyti į laboratoriją. Bandymo procesas vyko, kaip suplanuota, ir buvo užbaigtas lapkričio 30 d. Laboratorijos posėdis įvyko 2021 m. gruodžio 14–15 d. (mišriu formatu²).

1 paveikslas. Gminių atrankos ir bandymo proceso laiko juosta

² Rangovo komandos nariai ir Europos Komisijos teisingumo ir vartotojų reikalų generalinio direktorato atstovai kartu su audiovizualine komanda buvo laboratorijoje, o RPI prisijungė per „Zoom“.

3. Bandymų rezultatai

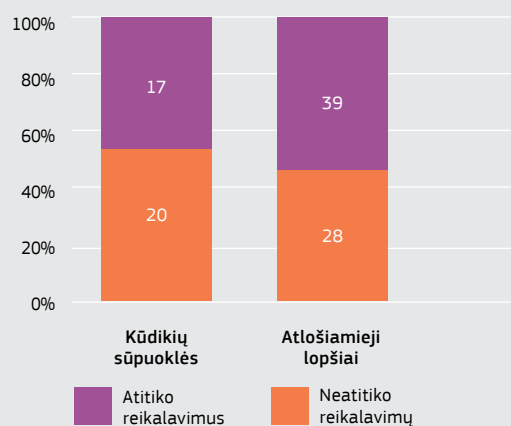
3.1 Bandymų rezultatų ir pagrindinių išvadų apžvalga

Kaip parodyta toliau pateiktoje diagramoje, 54 iš 105 laboratorijos patikrintų pavyzdžių atitiko galutiniuose bandymų planuose nustatytus reikalavimus. Likęs 51 pavyzdys neatitiko bent vieno iš reikalavimų.

2 paveikslas. Bendri bandymų rezultatai (N=105)

3 paveikslas. Įspėjimų, ženklų ir instrukcijų patikrinimo rezultatai. Atlošiamieji lopšiai ir kūdikių sūpuoklės (N=104)

Mechaniniai bandymai atskleidė daug daugiau neatitikčių (48 proc.) nei cheminiai tyrimai (2 proc.). Tik dvi kūdikių sūpuoklės neatitiko cheminių bandymų reikalavimų: vienos kūdikių sūpuoklės neatitiko 6.2 punkto reikalavimų dėl tam tikrų elementų migracijos, o kitos – 6.3 punkto reikalavimų dėl formaldehido.

RPI patikrino įspėjimus, ženklus ir instrukcijas savo nacionalinėmis kalbomis. Reikalavimų neatitiko 46 proc. pavyzdžių. Daug įspėjimų ir instrukcijų buvo ne ta kalba, jų nebuvo apskritai arba jie buvo neįskaitomi.

3.2 Rezultatai pagal gaminio rūšį

Kūdikių sūpuoklių kategorijoje nustatyta daug daugiau neatitikčių (68 proc.) nei atlošiamųjų lopšių (38 proc.). Abiejų gaminių kategorijų bandymų rezultatai pagal kiekvieną punktą yra iliustruojami toliau pateiktose diagramose³.

4 paveikslas. Bandymų rezultatai pagal kiekvieną EN 12790:2009 dėl atlošiamųjų lopšių punktą (N=68)

5 paveikslas. Bandymų rezultatai pagal kiekvieną EN 16232:2013 + A1:2018 dėl kūdikių sūpuoklių punktą (N=37)

³ Punktai, pažymėti „neįtikinama“, nurodo bandymus, kurie atskleidė vertes, kurios buvo per arti atitinkamo standarto nustatytų ribinių verčių, kad būtų galima nustatyti, ar jos atitinka reikalavimus, ar ne.

3.3 Rezultatai pagal mažmeninės prekybos kanalą

Didžioji dalis pavyzdžių (64 proc.) buvo paimta iš fizinių parduotuvių.

Bandymų rezultatai nesiskyrė tarp skirtingų mažmeninės prekybos kanalų: 54 proc. pavyzdžių, paimtų iš internetinių parduotuvių, atitiko visus reikalavimus, kaip ir 54 proc. pavyzdžių, paimtų iš fizinių parduotuvių.

3.4 Bandymų rezultatų išvados

Patikrintuose pavyzdžiuose buvo nustatytas ir mechaninis, ir cheminis pavojus. Tačiau cheminis pavojus buvo daug mažesnis nei mechaninis.

Mechaniniai pavojai

Atlošiamųjų lopšių kategorijoje daugiausia neatitikčių (16 proc.) buvo susijusios su 5.10 punktu dėl sėdynės kampo ir aukščio, taip pat su 5.16 punktu dėl slydimo nuokrypio (10 proc.). 5.10 punktas yra susijęs su ergonomika: jei gaminys suprojektuotas netinkamai, gali būti negrįžtamai pažeistas vaiko stuburas. Pavojai, susiję su 5.16 punktu, yra siejami su atlošiamojo lopšio kritimu (jei jis padėtas ne ant žemės) ir sužalojimais, kuriuos kūdikis dėl to gali patirti.

Kūdikių sūpuoklių kategorijoje daugiausia neatitikčių (49 proc.) buvo susijusios su 8.4 punktu dėl pavojaus vaikui nukristi, 8.4.1 punktu dėl kampų (46 proc.) ir 8.4.2 punktu dėl apsaugos sistemų (8 proc.). Nerimą kelia tai, kad vaikas gali išsllysti iš kūdikių sūpuoklių ir susižaloti (ką nors susimušti ir (arba) susilaužyti). Tačiau, kūdikių sūpuokles pastačius ant stalo, sužalojimai gali būti sunkesni, net mirtini, jei vaikas buvo paliktas be priežiūros.

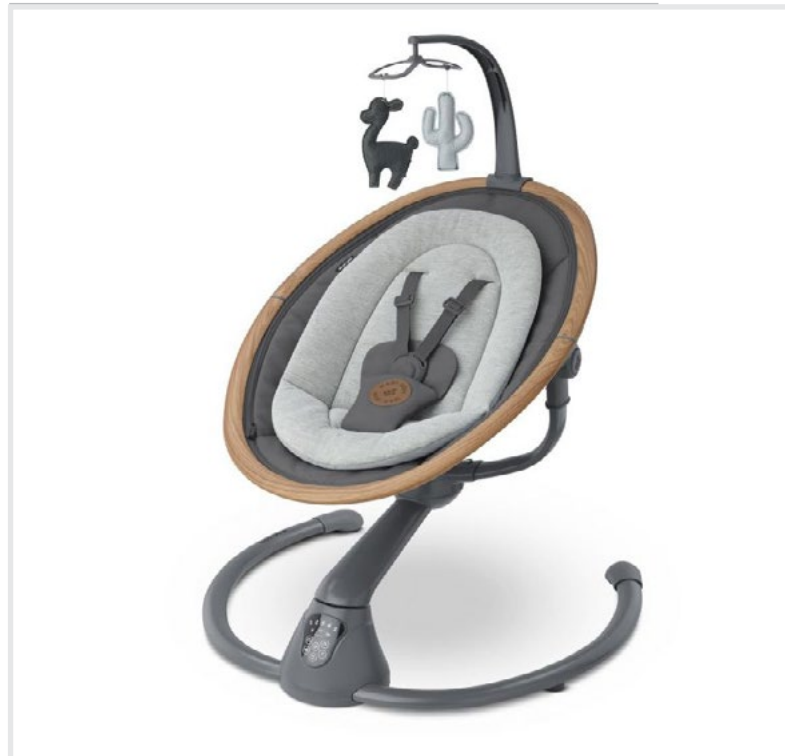
Cheminiai pavojai

Cheminiai pavojai buvo nustatyti tik 2 proc. patikrintų vaikų priežiūros gaminių ir tik kūdikių sūpuoklėse. Atlošiamieji lopšiai atitiko visų su cheminiais pavojais susijusių tyrimų reikalavimus. Verta paminėti, kad pagal kūdikių sūpuoklėms taikomą standartą reikalingi išsamesni cheminiai tyrimai (įskaitant tyrimus dėl formaldehido, dažiklių, pirminių aromatinių aminių ir anilino), nei pagal atlošiamųjų lopšių standartą.

Pakuotė, įspėjimai, ženklai ir instrukcijos

Beveik pusė pavyzdžių (46 proc.) neatitiko įspėjimų, ženklinimo ir instrukcijų reikalavimų. Prie daugelio gaminių buvo pateikta neišsami informacija arba ji buvo pateikta netinkamomis kalbomis. Kai kurie gaminiai buvo parduodami be saugos nurodymų (pavyzdžiui, trūko piktogramos „Niekada nepalikite vaiko be priežiūros“). Saugos nurodymai yra būtini, kad gaminį būtų galima saugiai naudoti.

Be to, kai kurie pavyzdžiai (keturios kūdikių sūpuoklės ir penki atlošiamieji lopšiai) neatitiko laboratorinių tyrimų dėl pakuotės medžiagos reikalavimų. Kai PVC pakuotė yra pakankamai didelė, kad uždengtų vaiko galvą, ir pakankamai plona, kad priliptų prie burnos ir nosies, kyla rimtas pavojus uždusti. Tačiau šis pavojus sumažėja, jei kartu pateikiami tinkami įspėjimai (kaip buvo vieno atlošiamojo lopšio ir vieno kūdikių sūpuoklių atveju).

4. Rizikos vertinimas ir priemonės

4.1 Rizikos vertinimo rezultatai

Pagal BGSD⁴ gaminys turi būti saugus visą numatomą jo naudojimo laiką. Todėl vertinant, ar gaminys kelia pavojų, reikia remtis bendrais ir atkuriamais rizikos vertinimo principais, išdėstytais Sprendime (ES) 2019/417⁵ (toliau – RAPEX gairės). Rizikos vertinimui RPI naudojo EK valdomą RVG priemonę⁶.

6 paveiksle pavaizduoti reikalavimų neatitinkančių pavyzdžių pavojaus lygiai (remiantis RPI atliktais rizikos vertinimais).

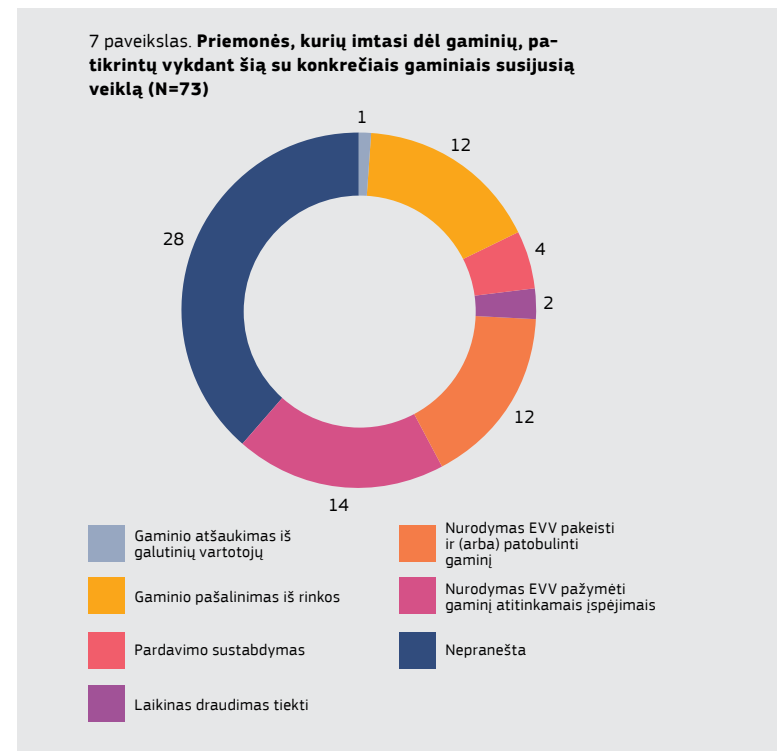

4.2 Taisomosios priemonės, kurių imtasi patikrintų gaminių atžvilgiu

Remdamosi bandymų rezultatais ir atliktais rizikos vertinimais, RPI nusprendžia, kokių taisomųjų priemonių reikia imtis dėl gaminių, kurie neatitinka ES teisės aktų ir (arba) taikomų standartų, kad pavojingi gaminiai nepatektų į bendrąją rinką. 7 paveiksle parodytos pagrindinės priemonės, kurių buvo imtasi.

Furthermore, when a serious risk is identified, MSAs are legally bound to, nustačius rimtą pavojų, RPI teisiškai privalo pateikti pranešimą „Saugos vartuose“ (pagal DBGS 12 straipsnio 1 dalį⁷). RAPEX gairėse⁸ taip pat rekomenduojama pranešti apie priemones, kurių imtasi dėl gaminių, keliančių ne tokį didelį pavojų.

Atlikus veiksmus, kuriuos paskatino bendra bandymų kampanija, pranešimai „Saugos vartuose“ buvo pateikti dėl devynių gaminių, taip pat laukiama pranešimų dėl dar penkių gaminių.

⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32001L0095&from=LT>

⁵ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/HTML/?uri=CELEX:32019D0417&from=LT>

⁶ <https://ec.europa.eu/rag/#/screen/home>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/ALL/?uri=CELEX%3A32001L0095>

⁸ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LT/TXT/?uri=LEGISSUM%3A4390682>

5. Išvados ir rekomendacijos

5.1 Išvados

Iš viso 49 proc. patikrintų pavyzdžių neatitiko galiojančių standartų reikalavimų. Kūdikių sūpuoklių kategorijoje nustatyta daug daugiau neatitikčių (68 proc.) nei atlošiamųjų lopšių (38 proc.).

Iš bandymų rezultatų matyti, kad cheminį pavojų kelia nedaug gaminių, tačiau mechaninių bandymų metu atskleista rizika yra gana rimta, todėl reikia dėti daugiau pastangų siekiant apsaugoti ES vartotojus ir sustabdyti pavojingų vaikų priežiūros gaminių atsiradimą bendrojoje rinkoje.

Be to, beveik pusė pavyzdžių (49 proc.) neatitiko įspėjimų, ženklavimo ir instrukcijų reikalavimų. Tai yra svarbi bet kurio gaminio rizikos įvertinimo dalis, nes šie nurodymai suteikia tėvams ir (arba) globėjams svarbios informacijos apie gaminio surinkimą ir teisingą naudojimą.

RPI, remdamosi šios su konkrečiais gaminiiais susijusios veiklos rezultatais, „Saugos vartuose“ pateikė devynis pranešimus (penkių pranešimų dar laukiama) ir ekonominės veiklos vykdytojams nurodė atšaukti gaminius arba pašalinti juos iš rinkos, jei buvo įvertinta, kad jie kelia rimtą, didelį ar vidutinio dydžio pavojų.

5.2 Rekomendacijos suinteresuotosiems šalims

Šios rekomendacijos yra paremtos bandymo proceso rezultatais ir RPI diskusijomis projekto metu.

Vartotojams

Išpėjimai, ženklai ir instrukcijos. Ypatingą dėmesį skirti išpėjimams ir ženklams, kurie pateikiami kartu su gaminiiais. Jie turėtų būti pateikiami pardavimo šalies nacionalinėmis kalbomis.

Gaminių naudojimas. Atidžiai perskaitykite instrukcijas, kad galėtumėte saugiai naudoti gaminį. Naudojant atlošiamąjį lopšį arba kūdikių sūpuoklės labai svarbūs šie aspektai:

- atkreipkite dėmesį į tai, kaip teisingai naudoti saugumo sistemą, pečių diržus ir fiksavimo mechanizmą;
- niekada nepalikite vaiko be priežiūros atlošiamajame lopšyje ar kūdikių sūpuoklėse;
- niekada nenaudokite šių gaminių ant pakelto paviršiaus (pavyzdžiui, stalo);
- šie gaminiai nėra skirti ilgai miegoti, todėl nenaudokite jų šiam tikslui.

Atšaukimai ir pranešimas apie saugos problemas.

Atkreipkite dėmesį į tai, kur galima rasti informacijos apie atšauktus gaminius, ir reaguokite, kai su jumis susisiekiama dėl atšaukimo. Stebėkite „Saugos vartų“ sistemą, kurioje pateikiama informacija apie atšauktus ar uždraustus gaminius. Apie nustatytas saugos problemas visada praneškite kompetentingai RPI.

Pakuočių šalinimas. Būkite atsargūs su plastikine pakuote ir saugokite ją nuo vaikų. Netinkamai pašalinus pakuotę, kyla pavojus uždusti.

Standartizacijos organizacijoms

Cheminiai tyrimai. Cheminių tyrimų reikalavimus atitiko visi atlošiamieji lopšiai ir visos kūdikių sūpuoklės, išskyrus dvi. Tačiau pagal kūdikių sūpuoklėms taikomą standartą EN 16232:2013 + A1:2018 reikalingi išsamesni cheminiai tyrimai (įskaitant tyrimus dėl formaldehido, dažiklių, pirminių aromatinių aminių ir anilino), nei pagal standartą EN 12790:2009 (dėl atlošiamųjų lopšių). EN 12790:2009 turėtų būti peržiūrėtas, įtraukiant į jį EN 16232:2013 numatytus cheminius tyrimus.

Atlošiamųjų lopšių ir kūdikių sūpuoklių atskyrimas. Į taikomus standartus turėtų būti įtraukta apibrėžtis, leidžianti aiškiai atskirti šiuos du gaminius. Keli gaminiai, patikrinti per šią konkrečių gaminių skirtą veiklą, buvo aiškiai reklamuojami ir parduodami kaip sūpuoklės, nors ir buvo pagaminti pagal atlošiamiesiems lopšiams skirtą standartą. EN 12790:2009 pateiktoje apibrėžtyje nėra informacijos apie gaminių judėjimą ar faktą, kad judesys sukuria vaikas.

Europos ir nacionalinės institucijoms

Stebėti atlošiamuosius lopšius ir kūdikių sūpuokles.

Atsižvelgiant į tai, kad beveik pusė šioje veikloje atrinktų ir patikrintų gaminių neatitiko bent vieno iš bandymų planuose numatytų reikalavimų, šios gaminių kategorijos turėtų būti nuolat stebimos (būtina atlikti bandymus, tikrinti išpėjimus, ženklus ir instrukcijas, bendradarbiauti su EVV).

Bendradarbiauti su standartizacijos organizacijomis.

RPI ir Europos Komisija turėtų bendradarbiauti su atitinkamais Europos standartizacijos organizacijų komitetais, kad pagerintų šių gaminių saugą (taip pat panaudoti atskirų RPI arba koordinuotos veiklos metu atliktų bandymų rezultatus). Reikia stebėti naujų atitinkamų standartų versijų paskelbimą. Europos standartizacijos komitetas šiuo metu rengia EN 12790-1:2020. Tikimasi, kad jis bus išleistas 2022 m. antroje pusėje.

Ekonominės veiklos vykdytojams

Atkreipti dėmesį į savo įsipareigojimus pagal galiojančius teisės aktus. Imkitės visų būtinų atsargumo priemonių, kad gaminiai atitiktų visus DBGS reikalavimus. EN 12790 dėl atlošiamųjų lopšių ir EN 16232 dėl kūdikių sūpuoklių pateikiami patikimi techniniai sprendimai, kuriais gamintojai gali vadovautis kurdami ir gamindami gaminį, kad parodytų, jog jie atitinka privalomus teisinius reikalavimus. Prie gaminių pateiktos instrukcijos turi būti teisingos, aiškiai iliustruotos ir išverstos į pardavimo šalies nacionalines kalbas.

Atšaukimas. Aiškiai informuokite vartotojus, kaip jie turėtų užregistruoti įsigytą gaminį, kad gautų informaciją apie galimą gaminių atšaukimą. Pasirūpinkite, kad pranešimai apie atšaukimą būtų aiškūs ir prieinami, visada nurodykite gaminių keliamus pavojus. Reguliariai stebėkite atšaukimo poveikį ir atitinkamai koreguokite strategiją.

1. Kas yra CASP?

Koordinuotos gaminių saugos veiklos (toliau – CASP) sudaro sąlygas visoms ES ir (arba) EEE šalių rinkos priežiūros institucijoms (toliau – RPI) bendradarbiauti ir didinti bendrajai rinkai teikiamų gaminių saugą.

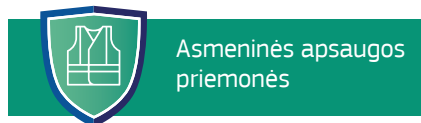
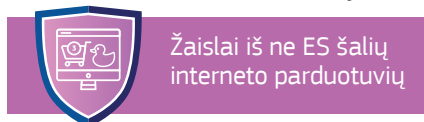
Vykdamas **su konkrečiais gaminiais susijusią veiklą** tikrinami įvairūs gaminiai, kurie gali kelti pavojų vartotojams. Gaminius atranka ir jų pavyzdžius paima dalyvaujančios RPI. Jie tikrinami pagal bendrai sutartą bandymų planą.

Horizontalioji veikla (toliau – HV) sudaro sąlygas RPI keistis idėjomis ir geriausia praktika. Vadovaujant techniniam ekspertui, kuriami bendri rinkos priežiūros metodai, procedūros ir praktinės priemonės.

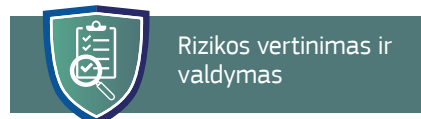
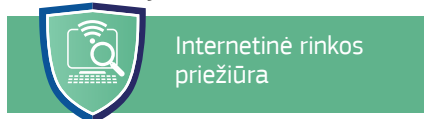
Mišri veikla palengvina horizontalias diskusijas ir apima bandymų kampanijas. Rezultatai naudojami bendriems metodams ir metodikoms kurti.

Projektą „CASP 2021“ sudaro penkios su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos, trys HV ir viena mišri veikla. Jas per Teisingumo ir vartotojų reikalų GD organizuotas konsultacijas iš anksto atrinko dalyvaujančios RPI.

Su konkrečiais gaminiais susijusi veikla

Horizontalioji veikla (HV)

Vaidmenys ir atsakomybė

EISMEA

- Perkančioji organizacija – Teisingumo ir vartotojų reikalų GD vardu tvarko administracinius santykius su rangovu
- Stebi ir tvirtina visus sutartinius rezultatus

Rangovas EY / PRAC SIS

- Koordinuoja veiklos įgyvendinimą ir organizavimą
- Teikia techninę ir logistinę informaciją
- Atsako už ataskaitų teikimą, komunikaciją ir rezultatų sklaidą

ES / EEE valstybių narių rinkos priežiūros institucijos

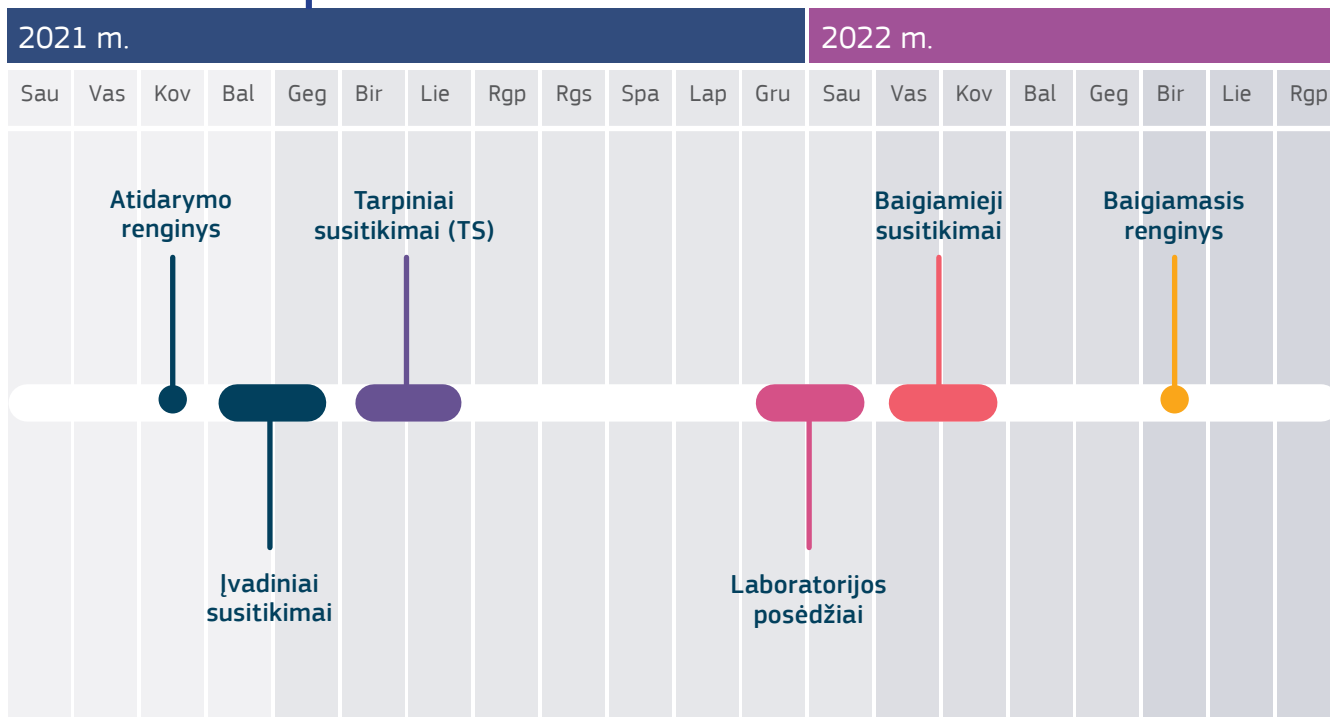
Teisingumo ir vartotojų reikalų GD

- Prižiūri CASP projektų planavimą ir vykdymą
- Užtikrina operatyvinį vadovavimą, valdymą ir sėkmingą įgyvendinimą
- Teikia gaires dalyvaujančioms RPI

Techninis ekspertas (po vieną kiekvienai su konkrečiais gaminiais susijusiai veiklai)

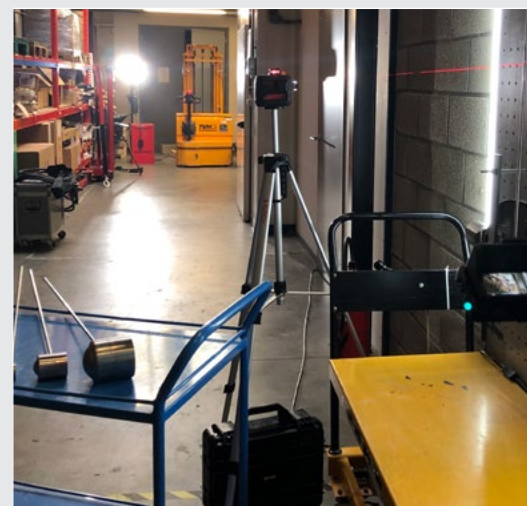
- Teikia RPI technines konsultacijas ir rekomendacijas
- Padeda parengti gaminių atrankos ir bandymų planą bei pasirinkti tinkamiausią laboratoriją
- Analizuoja rezultatus, padeda įvertinti nustatytus pavojus ir siūlo rekomendacijas

2. Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos darbo planas

Nuolatinė vidinė komunikacija per platformą „Wiki Confluence“

PRADŽIA	GAMINIŲ ATRANKA IR BANDYMAS	ATASKAITŲ TEIKIMAS	IŠORINĖ KOMUNIKACIJA
Dokumentų tyrimas	Laboratorijos atrankos konkursas	Rizikos vertinimas	Komunikacijos priemonių rinkinio kūrimas
Aprėpties apklausos	Laboratorijos atranka ir sutarties sudarymas	RPI priimtų priemonių suderinimas	Komunikacinių pranešimų kūrimas
Bandymų ir gaminių atrankos plano projektas	Gaminių atranka ir transportavimas	Galutinių ataskaitų projektų rengimas	Komunikacijos kampanijos pradžia
Laboratorių nustatymas	Bandymo procesas ir bandymų ataskaitos	Gaminių pavyzdžių šalinimas arba gražinimas RPI	Poveikio vertinimas

3. Su konkrečiais gaminiais susijusios veiklos priemonės ir procesai

EUROPOS KOMISIJA

Directorate-General for Justice and Consumers
Directorate Consumers
Unit E.4 Product Safety and Rapid Alert System
E-mail: JUST-RAPEX@ec.europa.eu

Europos Komisija neatsako už bet kokius su pakartotiniu naudojimu susijusius padarinius.

© Europos Sąjunga, 2022

Pakartotinio Europos Komisijos dokumentų naudojimo politika įgyvendinama pagal 2011 m. gruodžio 12 d. Komisijos sprendimą 2011/833/ES dėl pakartotinio Komisijos dokumentų naudojimo (OL L 330, 2011 12 14, p. 39).
Jeigu nenurodyta kitaip, šį dokumentą leidžiama pakartotinai naudoti pagal „Creative Commons Attribution 4.0 International“ (CC BY 4.0) licenciją (<https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>). Tai reiškia, kad pakartotinis naudojimas leidžiamas, jeigu tinkamai nurodoma autorystė ir visi pakeitimai.

Norint naudoti ar atgaminti elementus, kurių autorių teisės nepriklauso Europos Sąjungai, gali reikėti gauti atitinkamų teisių turėtojų leidimą.

Informacijos apie Europos Sąjungą visomis oficialiosiomis ES kalbomis galima rasti svetainėje Europa:
https://europa.eu/european-union/index_lt

Liuksemburgas: Europos Sąjungos leidinių biuras, 2022
PDF ISBN 978-92-76-51742-9 doi:10.2838/186 DS-05-22-110-LT-N